

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

Themen

- 1 Sicherung der letzten Vorkommen in Mergelgruben
- 2 Vergleich mit historischer Verbreitung
- 3 Aktionsplan zur Wiederherstellung von Trittstein-Biotopen
- 4 Züchtung und Freilassung
- 5 Öffentlichkeit

Ben Crombaghs (Nijmegen/NL), vorgetragen von Ulrich Haese (Stolberg/D)

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

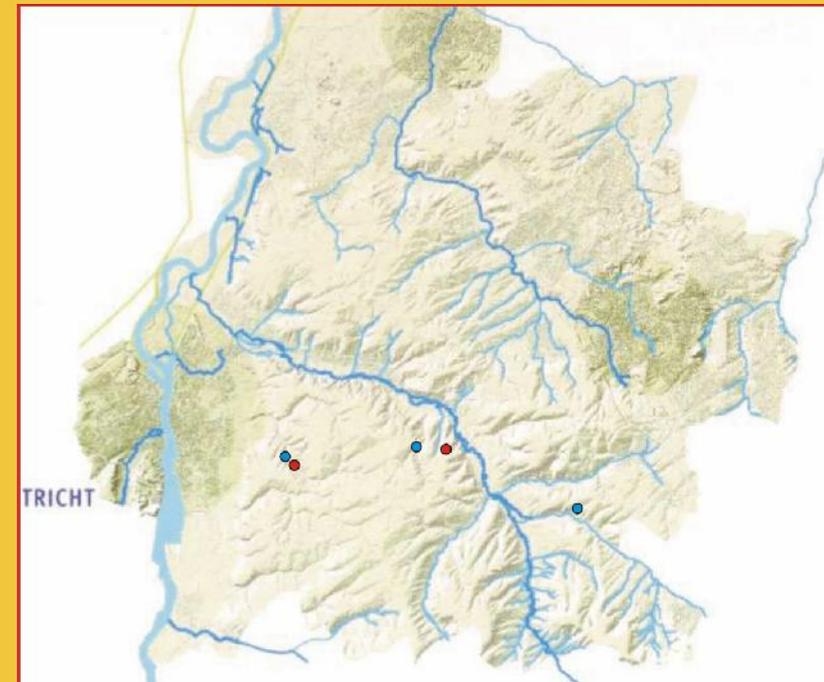
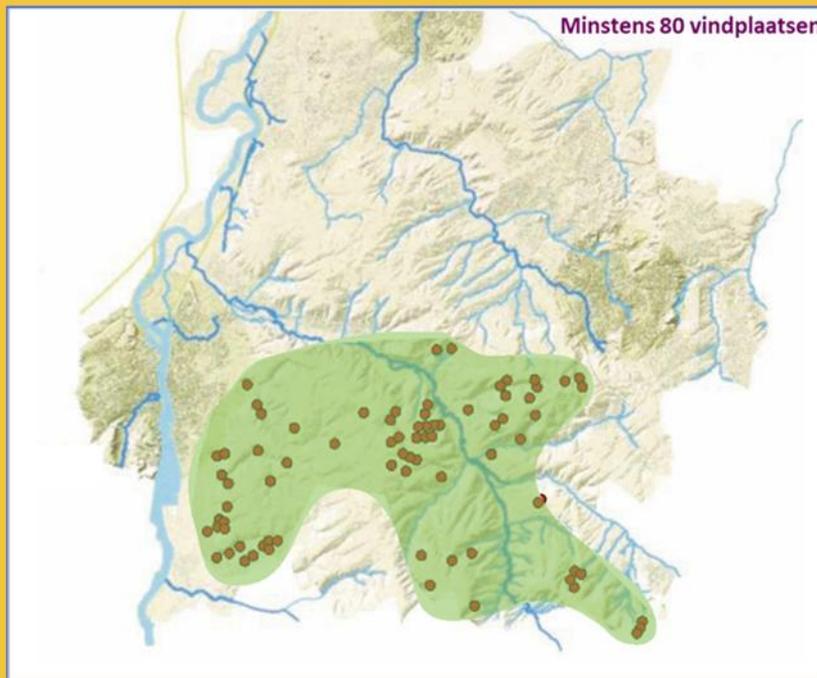
23. Oktober 2014

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

Gelbbauchunke
an mindestens 80
historischen Stellen

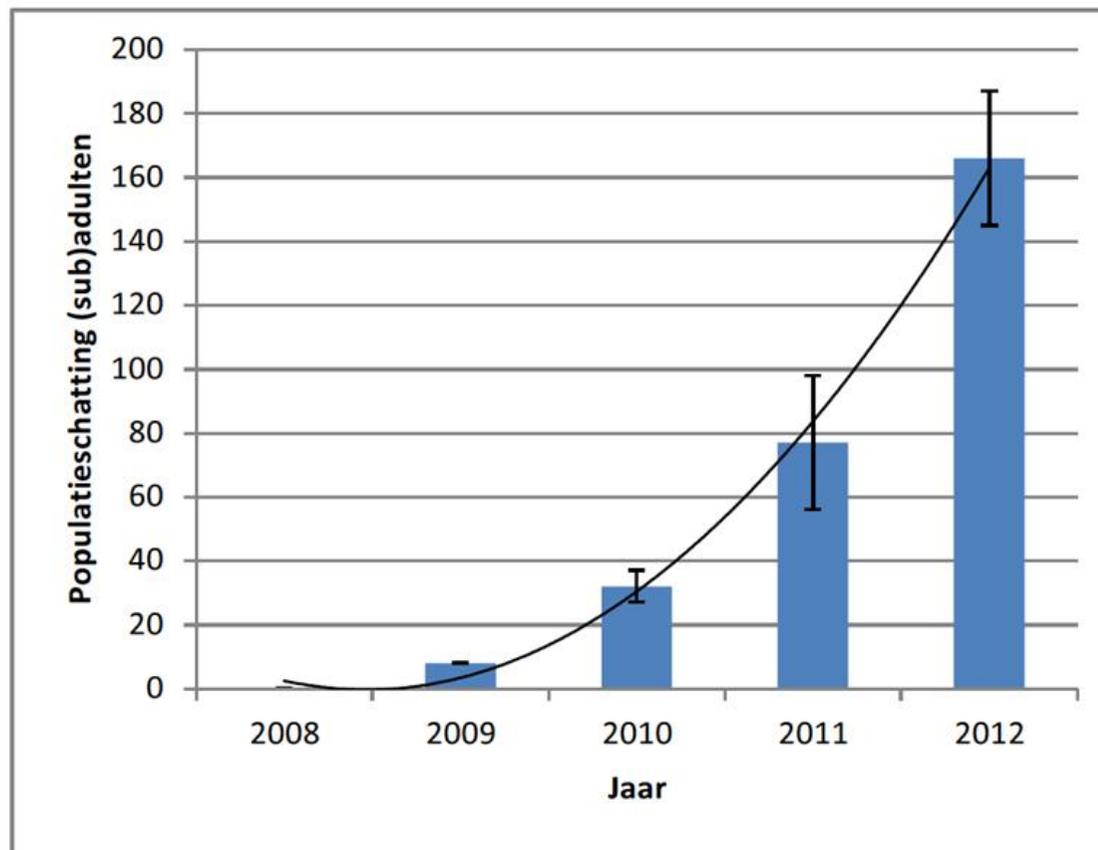

Gelbbauchunke
nur noch in drei
Gebieten erhalten

Rückgang des Verbreitungsareals in Südlimburg

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

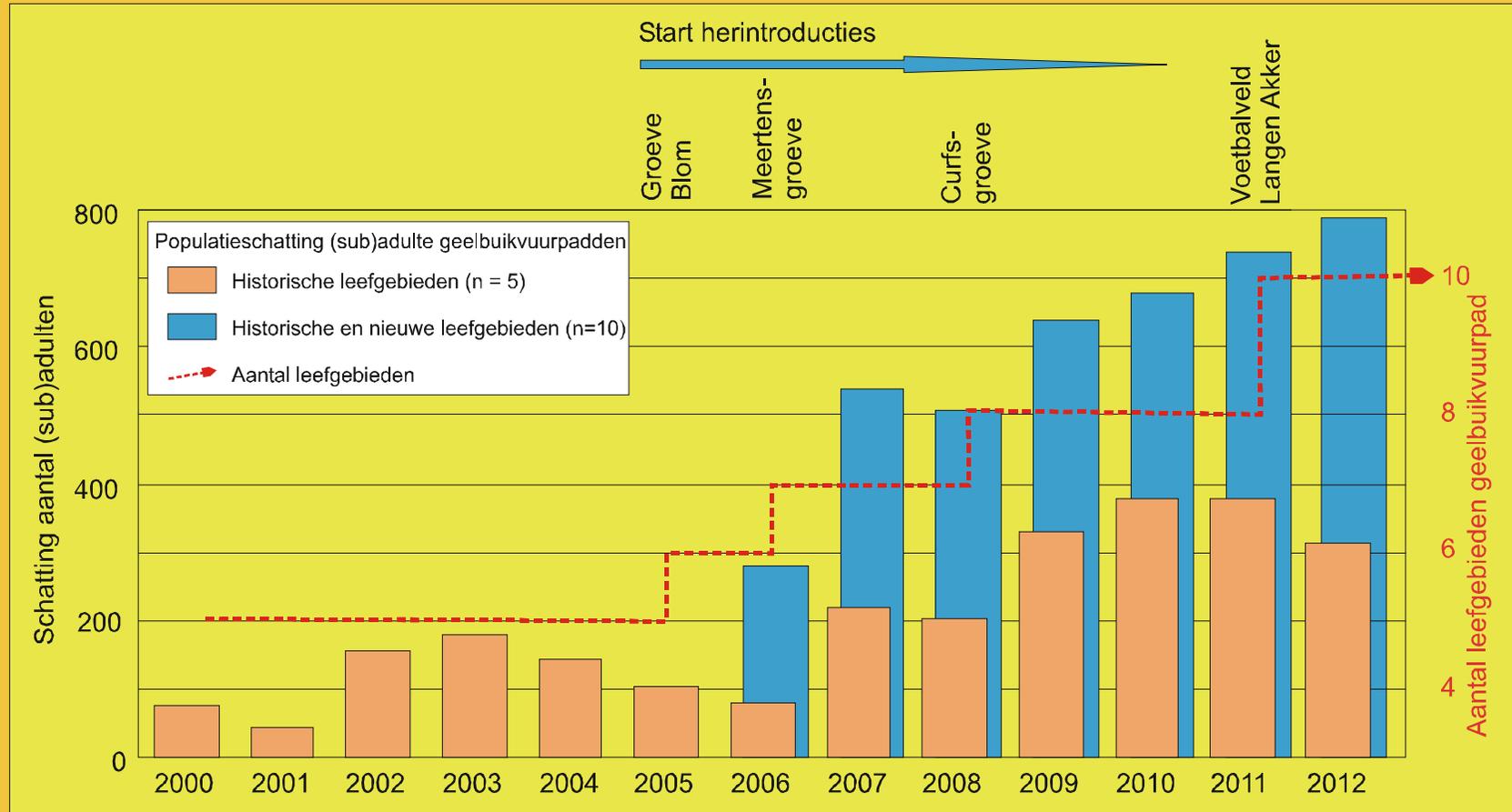

Figuur 3. Populatieontwikkeling (sub)adulten in de Curfsgroeve 2008-2012, op basis van de populatieschattingen. De zwarte lijn toont de trendlijn; de foutbalken tonen de standaardafwijking.

Stabilisiering einer Population in einer Mergelgrube

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

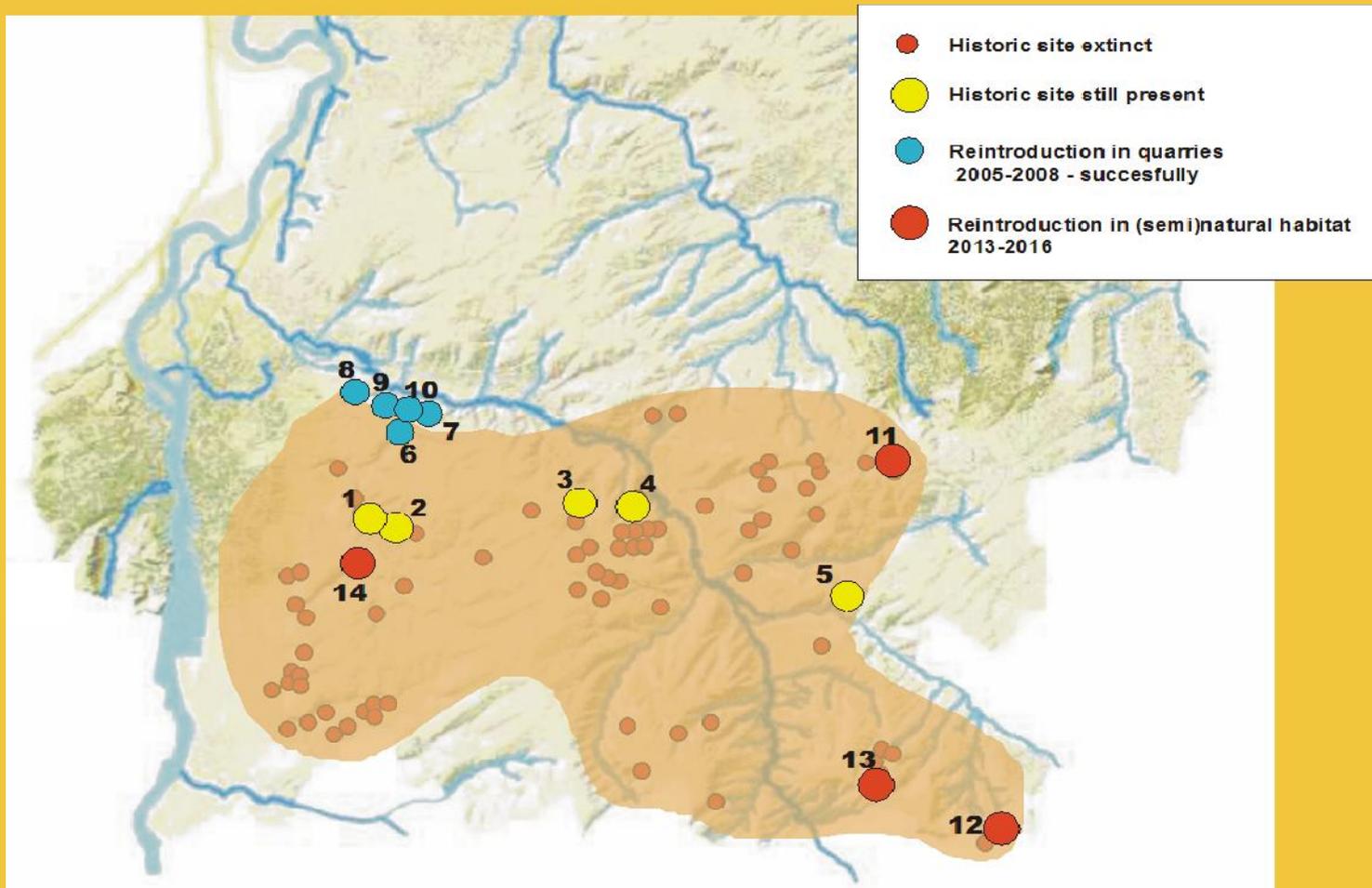
23. Oktober 2014

Bisheriger Erfolg in Kern-Lebensräumen (hauptsächlich Mergelgruben)

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

Historische Situation: viele kleine Vorkommen / heute: wenige sehr große

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

Wagenspuren

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

Betontümpel

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

*Rückhalte-
becken*

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

*Regenwasser
vom Dach*

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

*als Unken-
zuchtanlage*

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

*experimentelle
Betonringe*

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

*Vieh-
tümpel*

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

*Ganzjahres-
beweidung*

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

*neue Weide-
landschaft*

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

Nu

Drielandpark
Het Limburgse heuvelland is een uniek stukje Nederland. Hier op het hoogste punt van het land treft u een landschap met bossen, bronnetjes, beekjes, holle wegen, grafen, hagen, graslanden, boomgaarden en akkers. Dit glooiende gebied is een onderdeel van het Drielandpark, een grensoverschrijdend park in en rond de stedencirkel Maastricht, Hasselt, Sittard, Heerlen, Aken en Luik. Met is de achtertuin van een paar miljoen inwoners en een geliefd vakantiegebied voor toeristen van buiten de regio.

Nieuwe kansen voor een veranderend landschap

Aantrekkingskracht
Het heuvelland trekt niet alleen mensen aan, maar ook spectaculaire diersoorten zoals wilde kat, lynx, bever, das, wild zwijn en edelhert. Het gebied aantrekt mensen die wandelen en spoorwagens de gebiedsranden, maar vaak op de ongemakken die wilde dieren veroorzaken. Zij moeten gevaarlijke wegen oversteken of geteisterd doorkruisen waar de beschutting van bomen en struiken ontbreekt. Dat schrikte af. Gelukkig kan de bereikbaarheid van deze aantrekkingskracht de regio worden verbeterd door de aanleg van groene verbindingen.

Straks

Rond het Vijlenbos
Zwaarte hooglanders begrazen de weides rond het Vijlenbos bij Meulbeek. De begrazing is essentieel. Daardoor kan er langzamerhand een brede reed met struikgewas en bloeiende ruijke ontstaan. Dit is het favoriete leefgebied van de hazelmuis, die in de struiken zijn nesten bouwt en die weerbaar maakt in de vorm van toppen, bosjes en moerassen. Dit leefgebied is op veel plaatsen verloren en de hazelmuis is daar door erg zeldzaam. De ontwikkeling van natuurlijke graslanden en het herstellen van bosranden, hekken en grafen moeten de hazelmuis helpen. Van dit herstel profiteren ook andere dieren zoals witte kat, steenuil en tal van veldvogels.

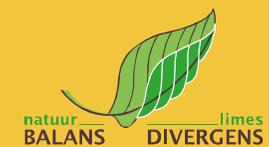
Waardevol water
In de graslanden rond het Vijlenbos bevinden zich heffingsrommel. Kleine stroompjes voeren het water af naar de Oer. Door de groeiende en diverse beplanting terug te geven aan de natuur kan binnen en erger langer worden vastgehouden in kleine moerassen die hier ontstaan. Zo kan bodemerosie en waterschade verminderd worden tegengegaan. Dat is belangrijk omdat door de klimaatverandering meer hevige regenbuien worden verwacht. Bij de bouwrijpheid rond Meulbeek worden bijvoorbeeld planten zoals duitsboom, steenuilboom, gaubiet en brijgrasslagen.

Groene verbindingen
Lokaal natuurgebieden kunnen met elkaar worden verbonden door het aanleggen van gebied om te vormen tot natuur. Ook met de aanleg van hekken, lanen, kassieden en natuursteun en door eenzijdig herstel van hekken wordt meer samenhang bereikt. En of dat score: Ware rondom het Drielandpark liggen vier Nationale Parken: Eifel, Hoge Venen, Hoge Kempen en De Haveling. Door barrières te heffen verbetert de uitwisseling van dieren en planten. Zowel tussen de parken als binnen de parken. Tegelijk ontstaat er een uitgebreid netwerk van wandel- en fietsgebieden met Vijlenbos te in deze regio de schakel tussen Duits, Belgisch en Nederlands natuurgebieden.

ARK Natuur-2020 wordt toegevoegd aan het gebiedsplan van het Drielandpark in september 2011. Deze Duitse worden ook de uitwerking van het Drielandpark in september 2011 gepland. De belang van de plan is te vinden in de 100e-anniversaire van het Drielandpark in 2011.

ARK Habitura
Richtingsaanwijzing van Soest bv
EUROPESE UNIE
provincie limburg
FLATTELAND IN UITVERBODEN
Dit is een van de natuur

Vision für die Zukunft

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

*Vieh-
tümpel*

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

*Vieh-
tümpel*

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

*Vieh-
tümpel*

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

Beispielhafte Verteilung von Kleinstbiotopen in der Landschaft (hier. Alytes)

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

*Jungtiere
aus Anzucht*

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

*Jungtiere
aus Anzucht*

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

*Beteiligung
Öffentlichkeit*

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

*Zusammen-
arbeit*

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

*Aussetzung
als Event*

Gelbbauch-Unke: Neue Wege in Süd-Limburg/NL

23. Oktober 2014

Phase 1 2012-2014 Entwicklung neuer Gebiete, Start der Wiederansiedlung der Gelbbauchunke

Phase 2 2014-2020 Verbesserung und Ausbau dieser neuen Lebensräume (Stabilisierung)

Phase 3 Na 2020 Entwicklung von Verbindungs-Strukturen zu den nächsten erreichbaren Biotopen

Langfristig angelegtes Projekt !